

Zuivelfabriek Kootstertille

Een summiere reconstructie aan de hand van enkele krantenknipsels uit het digitale archief van De Leeuwarder Courant

<http://www.archiefleeuwardercourant.nl/site/searcha.do>

Uit deze 'knipsels' merendeel personeelsadvertenties, samen met het lange onderstaande rechtbankverslag, is een heel klein stukje historie te achterhalen.

Leeuwarder Courant 1893-02-06

Zuivelfabriek te Kootstertille.

Wordt gevraagd, om met 1 April e.k. in dienst te treden, een MACHINIST, van goede getuigen voorzien; tevens volledig bekend met Centrifuges (Burmeister en Wains.)

Bovenstaande is vermoedelijk de eerste oproep voor een Machinist. i.v.m. de start van de (stoom)-zuivelfabriek in 1893. Het genoemde aanvangjaar, 1891, wat vermeld wordt in „lijst De Wit” is vermoedelijk niet juist!

Bron: Leeuwarder Courant 1896-03-05

RECHTZAAK

Vervalsing van melklijsten Zuivelfabriek Kootstertille.¹

In de Zaterdag j.l. gehouden zitting van de Rechtbank alhier, bestemd tot behandelen van strafzaken en gepresideerd door den heer mr. C. W. de Vriese, heeft G. J. de B., 31 jaren, geboren te Boornbergum, zuivelfabrikant te Kootstertille thans in hechtenis, terecht gestaan wegens honderden vervalschingen in melkbriefjes en in de boeken der fabriek.

Beklaagde had sedert 1891 met zijn zwager B. Bosma een zuivelfabriek te Kootstertille. Die zaak ging goed, maar de harmonie tusschen hen beiden liet te wenschen over, waarom zijn zwager meestal in de fabriek werkzaam was en hij op het kantoor de administratie voerde.

¹ *Soms is het wel interessant wat er in „Erf en wereld” staat over een fabriek, ik kwam het volgende tegen (blz. 125): Er waren ook lieden buiten de boerenstand - maar in hun werkring er mee verbonden -, die overgingen tot het exploiteren van een zuivelfabriek.De winkelier Jan Gosses de Boer te Boornbergum stichtte, tezamen met zijn schoonzoon B. K. Bosma - een leerling van de tweede cursus aan de Zuivelschool te Bolsward, die praktische ervaring had opgedaan in de speculatieve fabriek van Bottema te Oenkerk -, te Kootstertille in de gemeente Achtkarspelen een zuivelfabriek op speculatieve basis (1891). Niets over einde in 1896, verder betreft B. K. Bosma deze heeft geen diploma Bolsward!*

Met de leveranciers was gecontracteerd, of eigenlijk meer mondeling overeengekomen, dat zij daags tweemaal de melk moesten leveren indien dit verlangd werd, doch de praktijk was dat de verst, afwonenden het daags éénmeel deden. Bij elke aflevering van melk werd deze aan de fabriek gemeten door den werkmans H. Tadema, die de hoeveelheid liters aantekende op melklijsten achter den naam van elken leverancier en dan elken dag daarvan overschreef op melkbriefjes of weekbriefjes voor elken leverancier bestemd. Wanneer hij een week lang drie briefjes had ingevuld, dan gaf hij ze aan de karrijders, want ze waren bestemd voor de boeren; maar de gewoonte was, dat dezen ze Maandags aan het kantoor afgaven, waar ze dan door beklagde in het melkboek of leveranciersboek, waarin ieder boer een eigen hoofd had, werden overgeboekt en vervolgens des Vrijdags of Zaterdags d.a.v. aan hen werd teruggegeven met het bedrag, hetwelk de boer volgens dat week-melkbriefje had te ontvangen. In het reglement, waarvan ieder leverancier een exemplaar had, komt de bepaling voor dat als er tusschen een boer en de fabriek verschil ontstaat over de hoeveelheid geleverde melk, dat dan de meting aan de fabriek bindende was en de boeking strekte tot volledig bewijs. Deze bepaling stond er vroeger niet in, maar is later uit reglementen van andere fabrieken overgenomen. Die week-melkbriefjes waren dus voor den boer de bewijzen, hoeveel melk door hen aan de fabriek was geleverd.

Nu heeft beklagde in de melklijsten, welke Tadema dagelijks opmaakte geene vervalschingen gemaakt, maar zeer vele malen, in de melkbriefjes de cijfers van de hoeveelheden geleverde melk veranderd, door ze 1, 2, een enkele maal 3 liter liter lager te stellen en dan dat lager aantal liters op iedere hoofd in te boeken. Zoo heeft hij om 523 liter melk minder te noteeren dan geleverd was, ongeveer 300 vervalschingen in de melkbriefjes en even zooveel in de boeken gemaakt.

Hierdoor werden de boeren benadeeld omdat zo minder geld ontvingen dan zij volgens de door hen geleverde melk moesten ontvangen. Het voordeel was voor de fabriek, dus evenzeer voor beklagden zwager als voor hem zelve; maar deze kreeg daardoor geen juist inzicht in den stand der zaken, waaruit voor hem eventueel nadeel kon ontstaan.

Aan beklagde zijn slechts de vervalschingen ten laste gelegd tegenover de landbouwers S.R. Atema te Rottevalle, d. G. de Boer te Eestrum, J. W. Faber te Rottevalle, S.H. Hiemstra te Oostermeer, B. F. v.d. Ploeg, J. F. vd. Ploeg en W. Rintsma te xxxx en S. Ringsma te Rottevalle.

Deze boeren leverden de melk zonder vooraf zelve te meten, zij vertrouwden op de meting aan de fabriek en die week-briefjes was hun bewijs hoeveel ze geleverd hadden, zoodat er nooit eenig geschil is ontstaan en de vervalschingen werden het eerst ontdekt door een der karrijders, die de melkbriefjes van Tadema ontving en op kantoor bracht; het trok n.l. zijne aandacht, dat er dan in sommige cijfers veranderd was. Toen zijn Atema, Faber, de Boer en Rinsma

naar de fabriek gegaan om daarover te spreken en heeft beklagde dadelijk bekend, dat in de boeken valsche cijfers waren ingeschreven.

Een tijdroovend en veel geduld eischend onderzoek had nu plaats omtrent die honderden vervalschingen in de melkbriefjes, welke een voor een moesten worden nagegaan, door Tadema vergeleken met de door hem op de melklijsten genoteerde getallen en de vervalsching op de briefjes, welke weer door beklagde een voor een werd erkend; terwijl hierop de melklijsten met de boeken werden vergeleken om al die valsche boekingen te constateeren. Uren gingen er mede heen.

Beklaagde erkende al die vervalschingen en bekende dat het was om zich te voordeelen. Hij heeft dat voordeel niet in zijn zak gestoken, maar in de fabriek gelaten, doch hij ontkent, dat hij daardoor zijn zwager nadeel kon toebrengen.

De subst.-off. van justitie, mr. H. Th. Westenberg, acht het na deze volledige bekenenis onnoodig, al die feiten nog eens na te gaan en vat het onderzoek samen in een overzicht als hierboven is gegeven. Nu is de vraag, welke verplichting de leveranciers en welke kracht de boeking had? En al zegt beklagde nu, dat hij het reglement niet heeft ingezien, volgens dat reglement is de meting aan de fabriek bindend voor de leveranciers en strekt de boeking tot volledig bewijs; de leveranciers wisten zeer goed, dat dit in het reglement staat. Zij werden betaald naar de meetbriefjes en spreker is overtuigd dat door de boeking, op de wijze zooals die geschiedde, voor de leveranciers nadeel is ontstaan.

Zijn nu die boeken tegenover Bosma ook een bewijs omtrent den stand van zaken? Toen aan den compagnon gevraagd werd, of uit die valsche boeken ook nadeel voor hem kon ontstaan, zeide hij, dat hij daardoor in den waan kwam, dat de fabriek voordeliger ging dan naar waarheid het geval was, omdat het voordeel hetwelk de fabriek opleverde, gedeeltelijk het gevolg was van te weinige betaling voor de melk. Nu heeft de jurisprudentie meer dan eens uitgemaakt, als een geschrift een moreel, een zedelijk nadeel kan aanbrengen, dat het dan ook valt onder valscheheid in geschrifte. Bosma kon uit de boeken niet meer den waren stand van zaken vernemen en hij kon daardoor er toe komen, aan de leveranciers een hooger melkprijs uit te betalen, omdat de fabriek voordelig ging.

Een andere vraag is, of de boeken en de briefjes valsche geschriften zijn? Men moet zich daarbij niet vasthouden aan het idee, dat de boeken moeten zijn volgens de wet, maar of zij voor partijen strekken tot bewijs. De briefjes waren niet getekend en stellen dus geene directe verbintenissen daar, maar zijn voldoende om bij een rechter in aanmerking te kunnen komen als begin van schriftelijk bewijs. Terwijl de briefjes als 't ware kladden zijn, drukken de boeken uit wat geleverd is en waarnaar betaald moet worden.

Wanneer men voor valsheid in geschrifte staat, dan eischt de wet, dat er bedrog is gepleegd. Zoolang men bedriegt met woorden, pleegt men oplichting; maar als men zwart op wit stelt, om dit tegenover anderen te gebruiken, dan is dit valsheid in geschrifte.

De valsheid in geschrifte wordt zeer ver uitgestrekt, om de groote waarde die er aan toegekend wordt. Hoe zou anders een telegram valsheid in geschrifte kunnen zijn, daar deze ook niet geteekend behoeft te worden ?

Spreker haalt verschillende arresten aan, b.v. van weekbriefjes, waarop werklieden de uren aantekenen, gedurende welke zij gewerkt hebben, lijsten van een marktmeester, een stembiljet dat nooit geteekend wordt. Er kan dus geen sprake van zijn dat beklagde niet schuldig zou wezen tegenover de leveranciers.

Wat beklagde zelf betreft, spreker moet bekennen, dat hij er lang over nagedacht heeft, welke straf aan dezen moet opgelegd worden. Hij vindt dit gedrag al zeer slecht tegenover de leveranciers, die zich op de goede trouw verlaten; om daarvan misbruik te maken en die menschen te bedriegen, dat is laag. Spreker gelooft, dat beklagde schraap- en hebzuchtig was en, toen de boterprijzen daalden, getracht heeft zich vergoeding te verschaffen.

De Rechtbank weet ook wel dat spreker niet alle vervalschingen, welke hij had kunnen opdiepen, aan beklagde heeft ten laste gelegd, want dan had bij nog wel 6 maanden in voorarrest kunnen zitten. In het belang van beklagde en om een eind aan dit proces te maken, heeft spreker zich bepaald tot deze vervalschingen, maar hij schat het aantal op circa tien duizend.

De schade welke belopen is, is niet groot, ook de moreele schade niet; maar de Rechtbank zal inzien dat, indien het niet toevallig ontdekt ware geworden, het zou zijn doorgelopen in crescendo. Beklagde heeft gehandeld als een doortrapte valsaris. Wil de Rechtbank in rekening nemen de geringe schade welke is toegebracht en dat aan sommige leveranciers de schade is vergoed, zij neme ook in rekening, dat bekl. tegenover de leveranciers laag en slecht heeft gehandeld. Met het oog daarop verzoekt spreker, hem eene straf op te leggen welke hij verdiend heeft en requireert, dat bekl. wegens valsheid in geschrifte en het gebruik maken daarvan, 16 malen gepleegd, zal veroordeeld worden tot 1 jaar en 6 maanden gevangenisstraf, met korting der preventieve hechtenis.

De verdediger, mr. W. B. Buma, advocaat en procureur te Huizum, zet op den voorgrond, dat bij dagvaarding aan beklagde is ten laste gelegd: dat er is een contract tusschen de leveranciers en de fabriek, dat de melkbriefjes dienen tot bewijs en dat de boeking strekt tot volledig bewijs; verder, dat de boeken tusschen de vennoten moeten aantoonen den waren stand van zaken, en dan wordt nog aan beklagde ten laste gelegd, dat hij die vervalschingen op de briefjes heeft overgebracht in de boeken en daarvan gebruik gemaakt heeft.

Over de valsche cijfers zal pleiter niet spreken, maar hij vraagt enkel: is er een contract met de leveranciers? en, zoo ja, al is bepaald dat de melkbriefjes en

boeken volledig bindende zijn, volgt daaruit, dat de melkbriefjes bewijs opleveren?

Die vraag beantwoordt hij ontkennend, omdat de melkbriefjes alleen zijn opgaven van ontvangen melk, het zijn nota's, geen bewijsstukken, ze worden afgegeven en de leverancier krijgt ze terug; als bewijsstukken waren, dan behield de fabrikant ze. Volgens het reglement zal bij verschil het boek strekken tot volledig bewijs. Daaruit blijkt dat de melkbriefjes geen volledig bewijs zijn. Nu beroept pleiter zich er op, dat Bosma zelf niet weet wat met die bepaling in het reglement bedoeld wordt en zegt, dat ze eenvoudig is overgenomen van andere fabrieken.

In elke fabriek worden melklijsten gehouden, aan de hoeveelheid geleverde melk op de briefje overgeschreven en die in het register op de hoofden der leveranciers overgebracht dat alzoo aantoon wat ieder geleverd heeft. Dat is vooral van belang omdat er ook coöperatieve fabrieken zijn en uit die registers alzoo blijkt, voor hoeveel ieder aansprakelijk is in de kosten der fabriek en hoe groot zijn aandeel in de winst is. Die bepaling in het reglement is van anderen overgenomen zonder de portie van de bepaling te kennen. Eigenlijke boeken zijn die registers niet. De boekhouding in de fabriek is eigenlijk als bij de meeste boeren er wordt gerekend met de pong. Geen der firmanten heeft uit de boeken kunnen zien hoe de zaak staat, eene balans is er nooit opgemaakt, evenmin werd er eene winst- en verliesrekening gehouden.

Daarom bestrijdt pleiter de bewijskracht van de boeken. Aan de boeken van kooplieden wordt bewijskracht toegekend voor de leveranties aan kooplieden. Wanneer nu het reglement bindend is, dan zijn de melkbriefjes geen volledig bewijs maar de boeken. De meting blijkt uit de melklijsten, die men zou kunnen noemen de processen-verbaal van de meting, daarin is ook geen enkele vervalsching gepleegd en Bosma erkende, als er verschil over de levering van melk was ontstaan, dat dan die lijsten zouden moeten aangeven hoeveel er geleverd is. De boeken zijn alleen verzamelstaten der melkbriefjes.

Pleiter legt uit, dat de melkbriefjes een begin van bewijs zijn, welk bedrag de fabriek nog aan de leveranciers schuldig is en dan kan de fabrikant alleen maar het xxxxxxxxx

Al is dus het reglement bindend, de melkbriefjes en de boeken zijn geen bewijs. Nu is het echter de vraag, of dat reglement bindend is.

Er is eenige schijn voor. Als men melk aan de fabriek levert en zoo'n reglement heeft, dan schijnt dit bindend te zijn; maar als eens een boer niet tevreden was over de uitbetaling voor zijn melk, zou het dan wel zoo vast staan, dat het een contract was dat de boeken strekken tot volledig bewijs, zoodat er geen plaats was voor een proces?

Bovendien is niet gebleken, dat dit nieuwe reglement is vastgesteld met goedkeuring van de leveranciers. Al was er vroeger een contract gesloten het is later door een der partijen willekeurig gewijzigd.

Is bewezen, dat de melkbriefjes vervalst zijn niet het oogmerk, om ze als bewijsstukken te doen dienen!

Wat is daarna de reden?

De fabriek werkte eenigen tijd niet goed, dat vond beklagde zeer onaangenaam en hij heeft getracht daaraan tegemoet te komen; maar pleiter gelooft niet, toen beklagde die cijfers stelde, dat hij op dat oogenblik de bedoeling had om ze tot bewijsstukken te doen dienen; alleen, om wat minder voor de melk te betalen.

Dan wordt aan beklagde ten laste gelegd dat hij, door die zoogenaamde boeken te vervalschen, schade kon berokkenen aan zijn vennoot, omdat deze daardoor niet de ware stand van zaken onder oogen kreeg.

Deze heeft geen nadeel geleden mogelijk voordeel genoten, en hij kan geen ander mogelijk nadeel noemen, dan dat hij soms daardoor er toe zou kunnen komen, om in het vervolg de melk duurder te betalen.

Van April tot October heeft er $\frac{3}{4}$ van den omzet in het jaar plaats, die in het geheele jaar ongeveer f 70.000 bedraagt en nu rekent pleiter uit dat $\frac{1}{4}$ cent meer per dubbele liter in het jaar een verschil van \pm f 1600 zou geven. Hiertegenover stelt hij, dat volgens Bosma de fabriek in het geheel door al de vervalschingen \pm f 250 voordeel heeft gehad en hieruit leidt hij af, dat dergelijk voordeel hem niet ligt zou bewegen $\frac{1}{4}$ cent meer per dubbele liter te betalen. Die boeken waren niet geschikt om een inzicht in de zaken te krijgen en het bedrag was te gering om het opzet te bewijzen, Bosma een verkeerd inzicht in de taken te geven.

Pleiter gelooft, dat hetgeen beklagde misdreven heeft - het moreele laat hij daar - niet daarstelt valsheid in geschrifte; doch subsidiair wenscht hij toch op enige verzachtende omstandigheden te wijzen:

op de volledige bekentenis van beklagde, welke zeer veel heeft bijgedragen tot levering van het bewijs;

het geringe bedrag van 523 liter naar 5 ots. per dubbele liter is slechts f 12.50;

de achteruitgang van zaken, waarmede men rekening moet houden. Er bestaat verband tusschen de vervalschingen en de minder verdiensten ;

het berouw van beklagde, die overtuigd is dat hij slecht handelde;

hij heeft zich-zelfen reeds genoeg gestraft, daar hij zijne geheele posietie heeft vernietigd.

Na re- en dupliek wordt de uitspraak bepaald over 14 dagen.

(Uitspraak niet kunnen vinden in LC.)

Wat er met de fabriek is gebeurd na mogelijke veroordeling van eigenaar De Boer, in 1896 is mij niet bekend. Zoals onderstaande advertentie laat zien, wordt de fabriek in 1900 verkocht bij O. Bosma te Drogeham – dus niet zwager B. Bosma!

Leeuwarder Courant 1900-02-02

ZUIVELFABRIEK — KOOTSTERTILLE.

Eerstdaags zal publiek worden geveild:
De STOOMZUIVELFABRIEK met WONINGEN c a. aan het Kolonelsdiep op Kootstertille.

Inmiddels uit de hand TE KOOP.

Notaris S. VAN DER BURG.

Leeuwarder Courant 1900-02-09

Zuivelfabriek - Kootstertille.

Notaris S. VAN DER BURG te Makkum zal
Zaterdag 17 Februari e.k., 's av. 6 uur, bij
O. **Bosma** te Drogeham, provisioneel veilen:

De in volle werking zijnde STOOMZUIVELFABRIEK c. a., WONINGEN, ruim **Erf en Tuin**, op gunstigen stand aan het groot Vaarwater Groningen—Lemmer, het Kolonelsdiep, te Kootstertille; geschikt voor velerlei affaires; in perc., breeder omschreven bij biljetten.

In zijn geheel uit de hand TE KOOP.

Hierna twee advertenties met inventarislijsten en de geboden bedragen na eerste ronde

Leeuwarder Courant 1900-02-14

Zuivelfabriek en Woningen, KOOTSTERTILLE.

Notaris S. VAN DER BURG te Makkum zal Zaterdag 17 Februari e.k., 's av. 6 uur, bij Bosma te Drogeham, provisioneel veilen:

De in volle werking zijnde **STOOMZUIVELFABRIEK** e. a., **WONINGEN**, ruim **Erf** en **Tuin**, op gunstigen stand aan het groot Vaarwater Groningen—Lemmer, het Kolonelsdiep, te **Kootstertille**; in perc.: I. De **BURGERWOONHUIZING** en **IJSHUIS** met **Grond**. II. Het **FABRIEKSGEBOUW** met **PAARDENSTAL**, **TURFHOK**, **VUURHUT** en **Erf**. III. De **ARBEIDERSWONING** met **Tuin**. IV. De **STOOMKETEL** met nieuwe appendages en een nieuwe ijzeren **SCHOORSTEEN**. V. De **STOOMMACHINE** met Drijfwerk en Voorwarmer en zelfregelend Smeertoestel, zoomede de Muurstoelen en Hangers van de Werkas. VI. De **STOOMPOMP** in de Machinekamer. VII. De nieuwe **STOOMPOMP** bij den Kelder. VIII. Een groote **HANDPOMP**. IX en X. Twee groote **ALFA SEPARATORS**, ieder verwerkende 1800 liter per uur. XI. Een **CENTRIFUGE**, *Burmaister & Wain*, verwerkende 1200 liter per uur. XII. Een groote **BOTERKNEDER**, zoo goed als nieuw. XIII. Twee **KARNS** met toebehooren. XIV. Een nieuwe **ROOMKOELER**.

Biljetten te verkrijgen ten kantore van den Notaris en bij den Oproeper **KUIPERS** te Buitenpost.

Zuivelfabriek en Woningen, KOOTSTERTILLE.

Notaris S. VAN DER BURG te Makkum zal Zaterdag 3 Maart e.k., 's av. 6 uur, bij Zijlstra te **Kootstertille**, finaal veilen:

De in volle werking zijnde **STOOMZUIVELFABRIEK** c. a., **WONINGEN**, ruim **Erf en Tuin**, gr. 0.20.40 are, op gunstigen stand aan het groot Vaarwater Groningen—Lemmer, het Kolonelsdiep, te **Kootstertille**; in perc.:

I. De **BURGERWOONHUIZING** en **IJS-HUIS** met **Grond**. Geb. f 1269.

II. Het **FABRIEKSGEBOUW** met **PAARDENSTAL**, **TURFHOK**, **VUURHUT** en **Erf**. Geb. f 880.

III. De **ARBEIDERSWONING** met **Tuin**. Geb. f 312.

IV. De **STOOMKETEL** met nieuwe appendages en ijzeren **SCHOORSTEEN**. Geb. f 263.

V. Een beste **STOOMMACHINE** met Drijfwerk en Voorwarmer, zelfregelend Smeertoestel enz. Geb. f 320.

VI. Een **STOOMPOMP**. Geb. f 46.

VII. Een nieuwe **DITO**. Geb. f 91.

VIII. Een groote **HANDPOMP**. Geb. f 14.

IX. Een groote **ALFA SEPARATOR**, 1800 L. per uur. Geb. f 351.

X. Een gelijke **ALFA SEPARATOR**. Geb. f 331.

XI. Een **CENTRIFUGE**, *Burmaister & Wain*, 1200 L. per uur. Geb. f 17.

XII. Een groote **BOTERKNEDER**, zoo goed als nieuw. Geb. f 81.

XIII. Twee **KARNS** met toebehooren. Geb. f 46.

XIV. Een nieuwe **ROOMKOELER**. Geb. f 66. Totaal geboden f 4087.

Bij cumulatie zal de overnemingsom voor losse Werktuigen en Gereedschappen worden opgegeven.

Leeuwarder Courant 1902-11-13

MACHINIST.

Direct gevraagd een jonge MACHINIST.
Adres: **ZUIVELFABRIEK**, **Kootstertille**.

1900, De fabriek werd verkocht en ging, zoals we hier boven zien, weer draaien.

In 1907 komt voor het eerst The Condensed Milk Cy, als eigenaar te voorschijn. Niets over kunnen vinden over dit - grote - Noord-Hollandse bedrijf betreft datum en jaar van overname. Uit een bericht van het Botercontrolestation van 1919, blijkt dat de Lijempf de fabriek heeft overgenomen. Dit was voor de melk, in 1920 sluit de fabriek n.l. en wordt in 1921 aan de gemeente verkocht

Leeuwarder Courant 1907-04-23

MELKCONTROLEUR.

The **Condensed Milk** Cy of Holland Ltd. te Kootstertille vraagt een MELKCONTROLEUR, tegen overeen te komen salaris. Aanbiedingen vóór Vrijdag 26 April.

Leeuwarder Courant 1907-04-25

MACHINIST.

The **Condensed Milk** Cy. of Holland Ltd. te Kootstertille vraagt direct een bekwaam MACHINIST. Salaris nader overeen te komen.

Leeuwarder Courant 1907-07-04

Werkman - zuivelfabriek.

THE **CONDENSED MILK** Cy. OF HOLL. Ltd. te Kootstertille vraagt zoo spoedig mogelijk een **fink** WERKMAN, tevens met **kaasmaken** op de hoogte. Salaris f 10 per week.

Leeuwarder Courant 1911-12-01

Uit de Provincie. (Part. Corr.)

Augustinusga, 29 Nov. Terwijl de melkrijder E. B. van Groninger Stroobos met zijn wagen met melk op weg was naar de zuivelfabriek te **Kootstertille**, geraakt door eenig toeval het eind der jaaglijn onder het wiel, waardoor de paarden tot stilstaan werden gedwongen, en de wagen met toebehooren, benevens de paarden, in het Kolonelsdiep onder Augustinusga terecht kwamen. B. zelf en de paarden brachten het er goed af.

Leeuwarder Courant 1912-02-08

MACHINIST.

Aan de stoomzuivelfabriek te **Kootstertille** wordt gevraagd een bekwaam MACHINIST. bij voorkeur ongehuwd. Aanvangssalaris f 10 per week.

Schriftelijke aanmelding vóór Zaterdag 10 Februari bij den heer K. DORHOUT.

Leeuwarder Courant 1917-01-13

Benoemd tot assistent-directeur aan de stoomzuivelfabriek te **Kootstertille** de heer F. Zandstra aldaar.

Leeuwarder Courant 1919-08-09

Botercontrôlestation.

Aan het verslag van het Botercontrôlestation der Friesche Maatschappij van Landbouw over het dienstjaar 1 Mei 1918—1 Mei 1919 ontleenen we:

Het aantal gecontroleerden bestond op 1 Mei 1918 uit 120 zuivelfabrieken, 2 melkinrichtingen, 3 veehouders, de Coöp. Zuivel-Exportvereniging en den heer R. Buisman.

De eenige zuivelfabriek in Friesland, die niet onder contrôle stond, omdat zij behoorde aan den **Condensed Milk Company of Holland** te Rotterdam, was die te Kootstertille. Deze fabriek is in Juli 1918 aan de N. V. Lijempf overgegaan, waardoor nu in Friesland geen ongecontroleerde fabrieksboter meer wordt gemaakt.

Fabrieksgebouwen, enz te Kootstertille, aan groot scheepsvaarwater

Notaris HARTERINK zal **Dinsdag 28 December**, om 4 uur, bij Hoekstra te Kootstertille, ten verzoeken van notaris BERGHUIS, prov. veilen:

Voor de N. V. **Lijempf**:

Het **FABRIEKSGEBOUW**, vroeger ingericht voor zuivelfabriek, met annex geriefelijk en ruim **WOONHUIS**, voor korte jaren geheel vertimmerd en verbeterd, en grond aan het Kolonelsdiep (vaart Groningen—Leeuwarden) en onm. aan de buurt te Kootstertille, groot 20,40 are.

Voor alle doeleinden geschikt.
In overleg te aanvaarden.

UIT DE PROVINCIE.

Achtkarspel n, 14 Januari. Hedennamiddag kwam de raad dezer gemeente in spoedeisende vergadering bijeen. De voorzitter deelde mede, dat o.m. ingekomen was:

Thans kwam het punt, waarom deze spoedeisende vergadering eigenlijk belegd was, aan de orde. Het was het voorstel van B. en W. tot den aankoop van het gebouw der voormalige **zuivelfabriek** met directeurswoning, kantoor en terreinen te **Kootstertille**.

Bij publieken verkoop ten verzoeken van de N. V. „Lyempf” te Leeuwarden, van 11 Januari 1921 is de heer S. K. Zijlstra te Kooten, daartoe gemachtigd door het college van B. en W., kooper geworden van het fabrieksgebouw, woning en grond, te Kooten, samen groot 20 are 40 centiare, voor f 13,181. De voorzitter, op het groote belang, dat de gemeente bij deze gebouwen zal kunnen hebben, wijzende, deed het voorstel aan den raad om deze daad van B. en W. goed te keuren.

Bij acclamatie hechtte de raad zijne sanctie aan het voorstel.